

Sarajevo, 18.09.2017. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
11.09.2017.- 15.09.2017.

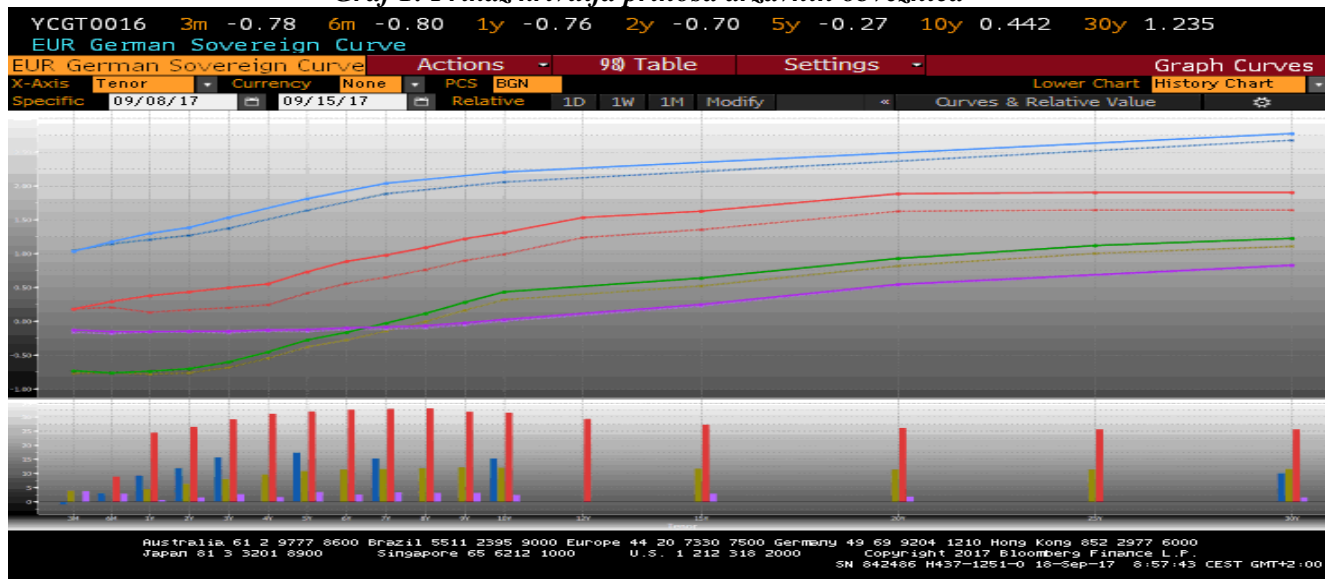
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	8.9.17	-	15.9.17		8.9.17	-	15.9.17		8.9.17	-	15.9.17		8.9.17	-	15.9.17	
2 godine	-0,76	-	-0,70	↗	1,26	-	1,38	↗	0,17	-	0,47	↗	-0,15	-	-0,13	↗
5 godina	-0,38	-	-0,28	↗	1,63	-	1,81	↗	0,41	-	0,73	↗	-0,15	-	-0,12	↗
10 godina	0,31	-	0,43	↗	2,05	-	2,20	↗	0,99	-	1,31	↗	0,00	-	0,03	↗

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	8.9.17	-	15.9.17	
3 mjeseca	-0,736	-	-0,685	↗
6 mjeseci	-0,768	-	-0,768	→
1 godina	-0,766	-	-0,714	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 15.09.2017. godine (pune linije) i 08.09.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi obveznica eurozone su tijekom proteklog tjedna zabilježili priličan rast, koji je najviše bio izražen kod obveznica srednjeg i dužeg roka dospijeća. Tako je na primjer prinos njemačkih desetogodišnjih obveznica povećan za 12 baznih bodova, a prinos petogodišnjih obveznica za oko 11 baznih bodova, na najveće razine u posljednjih skoro mjesec dana. Najveći rast prinosa zabilježen je u utorak pod utjecajem globalnog rasta indeksa dionica, a koji je potaknut naporima administracije predsjednika SAD Trumpa da se ubrzaju porezne reforme koje za cilj imaju ubrzanje gospodarskoga rasta.

Izjave predstavnika ECB su, slično priopćenju s posljednje sjednice UV ECB, bile usmjerene na rizik volatilnosti deviznog tečaja, koji je potrebno nadgledati, kao i na veoma nisku stopu inflacije, koja je razlog za potrebnom visokom razinom stimulansa. Također, proteklog tjedna su objavljeni rezultati

istraživanja Reutersa, koji su pokazali da ekonomisti očekuju da će ECB na listopadskoj sjednici najaviti produženje programa kvantitativnih olakšica za dodatnih šest mjeseci, a da bi od siječnja sljedeće godine mjesečni iznos kupovina mogao biti smanjen na 40 milijardi EUR s trenutnih 60 milijardi EUR. Na pitanje kada očekuju da će ECB u potpunosti napustiti ovaj program, 31 od ukupno 33 ispitanika je odgovorilo da to očekuje do kraja sljedeće godine, uključujući i 6 koji očekuju da bi se to moglo desiti u prvoj polovini 2018. godine. Preostalih dvoje ekonomista očekuje da bi se to moglo desiti nekada tijekom 2019. godine. Isto istraživanje je pokazalo da se očekuje da će gospodarski rast tijekom naredne godine biti nastavljen, ali da se ne očekuje da će inflacija dostići ciljanu razinu najmanje do 2019. godine.

Njemačka je emitirala desetogodišnje (0,39%), Nizozemska desetogodišnje (0,475%), a Italija trogodišnje (0,05%), sedmogodišnje (1,52%) i dvadesetogodišnje (2,74%) obveznice. Francuska je emitirala tromjesečne (-0,635%), šestomjesečne (-0,637%) i jednogodišnje (-0,586%), Španjolska šestomjesečne (-0,386%) i jednogodišnje (-0,363%), Belgija tromjesečne (-0,627%) i jednogodišnje (-0,581%), Italija jednogodišnje (-0,326%), a Njemačka šestomjesečne (-0,766%) trezorske zapise.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa inflacije – Njemačka	KOLOVOZ	1,8%	1,8%	1,5%
2.	Stopa inflacije – Francuska	KOLOVOZ	1,0%	1,0%	0,8%
3.	Stopa inflacije – Italija	KOLOVOZ	1,4%	1,4%	1,2%
4.	Stopa inflacije – Španjolska	KOLOVOZ	2,0%	2,0%	1,7%
5.	Zaposlenost – EZ (tromjesečno)	II tromjesečje	-	0,4%	0,5%
6.	Troškovi rada – EZ (G/G)	II tromjesečje	-	1,8%	1,4%
7.	Trgovinska bilanca – EZ (u milijardama EUR)	SRPANJ	20,3	18,6	21,7
8.	GDP – Irska (tromjesečno)	II tromjesečje	1,3%	1,4%	-3,5%
9.	Javni dug – Italija (u milijardama EUR)	SRPANJ	-	2.300	2.281,4
10.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G)	SRPANJ	3,3%	3,2%	2,8%
11.	Industrijska proizvodnja – Italija (G/G)	SRPANJ	3,7%	4,4%	5,2%
12.	Stopa nezaposlenosti – Italija (tromjesečno)	II tromjesečje	11,3%	11,2%	11,6%
13.	Stopa nezaposlenosti – Grčka (tromjesečno)	II tromjesečje	-	21,1%	23,3%

SAD

Tijekom proteklog tjedna je zabilježen rast prinosa američkih obveznica, te su dvogodišnji povećani za 12 baznih bodova, petogodišnji za 18 baznih bodova i desetogodišnji za 15 baznih bodova u odnosu na prethodni tjedan. Rast prinosa američkih obveznica bio je potaknut jačanjem očekivanja da će Fed do kraja godine povećati referentnu kamatnu stopu, ublažavanjem meteoroloških nepogoda u oblasti Meksičkog zaljeva, kao i informacijama da će administracija predsjednika Trumpa intenzivirati napore da do kraja tekuće godine sprovedu reforme fiskalnog sustava. Ministar financija SAD Mnuchin je izjavio tijekom proteklog tjedna da vjeruje da će reforme američkog fiskalnog sustava biti usvojene do kraja tekuće godine, ali je naveo i to da nije siguran da će administracija uspjeti da postigne dogovor sa zakonodavcima o smanjenju korporativnog poreza na razinu od 15%, uzimajući u obzir razinu proračuna deficita. Indeks potrošačkih cijena, koji nije Fedova preferirajuća mjera stope inflacije, tijekom proteklog mjeseca iznosio je 1,9% na godišnjoj razini, što je bolji podatak od srpanjskog je iznosio 1,7% na godišnjoj razini. Rast ovog pokazatelja je potakao očekivanja investitora da će se Fed držati svog plana i još jednom do kraja tekuće godine povećati referentnu kamatnu stopu do kraja tekuće godine.

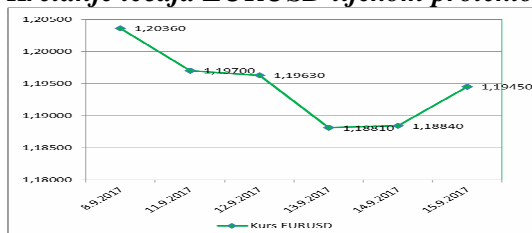
Američki dionički indeksi su tijekom trgovanja u petak zabilježili rekordno visoke razine, te je indeks Dow Jones povećan na razinu od 22.268,36 bodova, a indeks S&P 500 na razinu od 2.500,23 boda. Ovog tjedna se održava redovni sastanak FOMC-a, zbog čega su kreatori monetarne politike bili suzdržani od davanja izjava.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	KOLOVOZ	2,5%	2,4%	1,9%
2.	Indeks potrošačkih cijena (G/G)	KOLOVOZ	1,8%	1,9%	1,7%
3.	Indeks industrijske proizvodnje (M/M)	KOLOVOZ	0,1%	-0,9%	0,4%
4.	Iskorištenost kapaciteta	KOLOVOZ	76,7%	76,1%	76,9%
5.	Indeks proizvodnje prerađivačkog sektora	KOLOVOZ	0,3%	-0,3%	0,0%
6.	Indeks maloprodaje (M/M)	KOLOVOZ	0,1%	-0,2%	0,3%
7.	Indeks prerađivačkog sektora Fed iz Njujorka	KOLOVOZ	18,0	24,4	25,2
8.	Mjesečno stanje proračuna (milijardi USD)	KOLOVOZ	-119,0	-107,7	-42,9
9.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	09. RUJNA	300.000	284.000	298.000

USD je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD smanjen s razine od 1,2036 na razinu od 1,1945, što predstavlja smanjenje od 0,75% na tjednoj razini.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Tijekom proteklog tjedna održana je sjednica MPC BoE, nakon koje je iz BoE priopćeno da postoji velika vjerojatnoća povećanja referentne kamatne stope u narednim mjesecima ukoliko ekonomija i cjenovni pritisci nastave da se povećavaju. Ovo bi bilo prvo povećanje referentne kamatne stope BoE u posljednjoj dekadi. Članovi MPC su glasovali sa 7:2 za zadržavanje postojeće monetarne politike i trenutne kamatne stope na razini od 0,25%, što je i bilo očekivano. Također, iz BoE je priopćeno da ukoliko se nastavi trend smanjenja slobodnih kapaciteta i povećanja temeljne inflacije, u narednim mjesecima će vjerojatno biti potrebna određena povlačenja monetarnih stimulansa. Istaknuto je da je ekonomija zabilježila nešto bolje performanse nego u prethodnom mjesecu, te da će inflacija u budućem razdoblju vjerojatno rasti preko ciljane razine od 2% i da bi tijekom listopada mogla premašiti 3%, što je blago više u odnosu na prethodna očekivanja.

Očekivanja javnosti o pitanju povećanja kamatnih stopa u Velikoj Britaniji su povećana prvi put u posljednjih 10 godina nakon što je član MPC BoE Vlieghe, koji je snažan zagovarač ultra niskih troškova pozajmljivanja, izjavio da bi kamatne stope trebalo da budu povećane u narednim mjesecima. Točnije, da bi moglo doći do njihovog rasta već na narednom sastanku MPC BoE, koji se održava u studenome. Nakon ovih vijesti prinosi na dvogodišnje obveznice Velike Britanije, koji su najosjetljiviji na kratkoročne špekulacije o promjenama kamatne stope, su zabilježili najveću razinu od Brexita. Vlieghe je izjavio da je doskoro favorizirao održavanje trenutne monetarne politike, čime se ekonomiji davalo prostora, s obzirom na usporeni ekonomski rast i nedostatak inflatornih pritisaka, kao i deprecijaciju GBP pod utjecajem Brexita.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Inflacija (G/G)	KOLOVOZ	2,8%	2,9%	2,6%
2.	PPI ulazne cijene u proizvodnju (G/G)	KOLOVOZ	7,3%	7,6%	6,2%
3.	PPI izlazne cijene u proizvodnje (G/G)	KOLOVOZ	3,1%	3,4%	3,2%
4.	Indeks cijena kuća (G/G)	SRPANJ	4,8%	5,1%	5,1%
5.	Zahtjevi nezaposlenih za pomoć	KOLOVOZ	-	-2.800	-2.900
6.	ILO stopa nezaposlenosti	SRPANJ	4,4%	4,3%	4,4%

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad s razine od 0,91189 na razinu od 0,87889, dok je tečaj GBPUSD povećan s razine od 1,3200 na razinu od 1,3594.

JAPAN

Premijer Japana Abe je izjavio da želi da se BoJ fokusira na monetarnu politiku i dostizanje inflatornog cilja od 2%, bez obzira ko će biti naredni guverner BoJ, objavljeno je u časopisu Nikkei. Abe je, također, izjavio da neće biti promjena u njegovom planu za povećanje stope PDV-a na 10%, sa 8%, u listopadu 2019. godine.

Istraživanje koje je proveo Reuters je pokazalo da većina analitičara vjeruje da će BoJ zadržati sadašnju razinu monetarnih olakšica barem do kraja naredne godine, s obzirom na veoma spor rast inflacije. Većina sudionika istraživanja smatra da će naredni potez BoJ vjerojatno biti ublažavanje stimulansa prije nego njihovo povećanje. Isto istraživanje je pokazalo da ekonomisti očekuju da će japanska Vlada trebati dodatna sredstva u proračunu uprkos ekonomskom poboljšanju i tvrdnjama tajnika kabineta Vlade Suge i ministra ekonomije Motegija, koji su izjavili da ne postoje planovi za dodatna proračunska sredstva.

Bivši glavni ekonomista BoJ Hayakawa je izjavio da bi BoJ mogla dozvoliti rast dugoročnih kamatnih stopa, ukoliko se nastavi jačanje ekonomije i rast inflacije ka 1%. Prema mišljenju Hayakawe, BoJ bi mogla ili da poveća ciljanu razinu prinosa desetogodišnjih obveznica ili da dozvoli rast dugoročnih kamatnih stopa, ciljajući kraći segment krive prinosa, poput 5 i 8 godina. Također, Hayakawa smatra da BoJ neće dugo moći da zadržava niske dugoročne kamatne stope ukoliko one počnu da rastu pod utjecajem poboljšanja ekonomskih uvjeta u zemlji.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

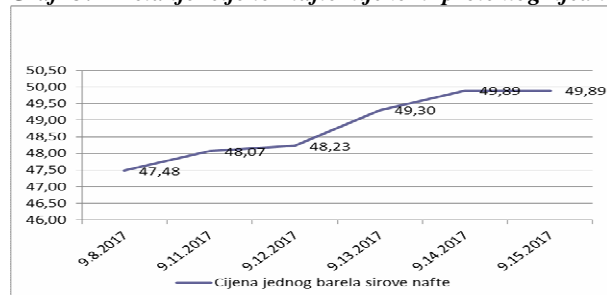
Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Strojne porudžbine (G/G)	SRPANJ	-7,8%	-7,5%	-5,2%
2.	Monetarni agregat M2 (G/G)	KOLOVOZ	4,1%	4,0%	4,0%
3.	Monetarni agregat M3 (G/G)	KOLOVOZ	3,4%	3,4%	3,4%
4.	Uslužni sektor (M/M)	SRPANJ	0,1%	0,1%	-0,2%
5.	Industrijska proizvodnja ((G/G) F	SRPANJ	-	4,7%	4,7%
6.	Iskorištenost kapaciteta (M/M)	SRPANJ	-	-1,8%	2,1%

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast s razine od 129,79 na razinu od 132,42. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY povećan s razine od 107,84 na razinu od 110,83.

NAFTA I ZLATO

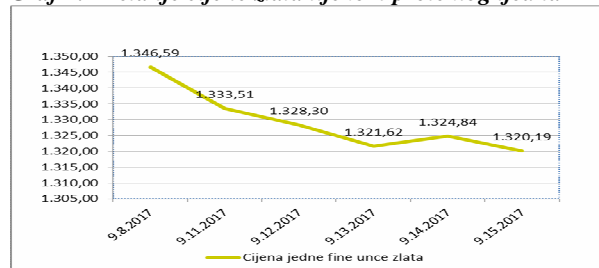
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 47,48 USD (39,45 EUR). Tijekom proteklog tjedna cijena ovog energenta je bilježila rast pod utjecajem informacija da je obujam proizvodnje zemalja članica OPEC-a smanjen tijekom kolovoza prvi put od ožujka tekuće godine, za 76.000 u odnosu na prethodni mjesec, na razinu od 32,76 milijuna barela dnevno. Pored toga, iz Međunarodne agencije za energetiku je priopćeno da su globalne zalihe ovog energenta smanjene tijekom kolovoza prvi put u posljednja četiri mjeseca, kao i da su analitičari ove institucije povećali očekivanja da će tijekom ove godine tražnja za naftom biti povećana za 1,6 milijuna barela (tijekom srpnja je očekivano povećanje za 1,5 milijuna barela). Tijekom trgovanja u četvrtak cijena nafte je na kratko premašila razinu od 50 USD po jednom barelu, ali je nakon toga zabilježila korekciju naniže, te je na zatvaranju tržišta u četvrtak, kao i u petak iznosila 49,89 USD (41,77 EUR), što na tjednoj razini predstavlja rast od 5,1%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.346,59 USD (1.118,80 EUR). Nakon što je u prethodnom tjednu cijena ovog metala dostigla najvišu razinu u posljednjih godinu dana, tijekom proteklog tjedna uslijedila je njena korekcija naniže, koja je bila rezultat povećane tražnje investitora za rizičnijom aktivnom. Pored toga, utjecaj na smanjenje tražnje za zlatom imala je i aprecijacija USD u odnosu na EUR i druge valute trgovinskih partnera SAD, koja je zabilježena tijekom proteklog tjedna. Rast cijene zlata tijekom proteklog tjedna zabilježen je samo u četvrtak pod utjecajem daljeg jačanja tenzija između pojedinih zemalja i Sjeverne Koreje. Tijekom trgovanja u petak cijena jedne fine unce zlata je smanjena u odnosu na prethodni dan pod utjecajem rasta tražnje za rizičnijom financijskom aktivom, na šta upućuje rast američkih dioničkih indeksa Dow Jones i S&P 500 na rekordno visoke razine. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.320,19 USD (1.105,22 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.